

Vänsterpress om Afghanistan

– augusti 2021

I slutet av förra veckan stod det klart att talibanerna skulle återta makten mycket snabbare än vad alla ”exporter” förutspått. I själva verket gjorde den afghanska armén knappast något motstånd alls och när den afghanska presidenten Ashraf Ghani på söndagen 15/8 plötsligt flydde hals överhuvud (till Tadzjikistan), så stod det klart att talibanerna hade segrat. Detta följdes av att de flesta ambassaderna brådstörtat lämnade landet. Samtidigt lämnade man kvar lokalanställd personal. Sverige har heller inte löst problemet med den personal som tidigare tjänstgjort hos de svenska militära styrkorna. Alla dessa riskerar att mördas av talibanerna.

Regeringens tafatta sätt att hantera situationen är en skandal. Den säger nu att man agerar för att rädda lokalanställd personal, men det borde man givetvis ha förberett för länge sedan. Risken är nu stor att man inte kommer att lyckas. Och förutom de mänskliga tragedier som det kan leda till så kommer det också att försvåra att i framtiden rekrytera lokal personal utomlands. För det skulle i praktiken vara detsamma som att skicka ut en signal med innebörden: ”Jobba gärna hos oss, men lita inte på att vi ställer upp för dig om situationen i landet skulle försämrats så att ditt liv står på spel.” Till detta kommer det faktum att Sverige under de senaste åren skickat tillbaka många afghan-flyktingar (främst ungdomar), vilka nu står inför en mycket osäker framtid. Sveriges agerande är sannerligen inget att vara stolt över.

Se även: [Ett blodigt krig i Afghanistan, tusentals liv förlorade. Vad har vi vunnit?](#) (artikel från 2011) och Freddy de Pauw, [Afghanistan – ännu ett misslyckande!](#) (december 2014)

Martin Fahlgren 19/8 2021

Innehåll

eFOLKET	1
<i>Moralkollaps</i>	1
Flamman	2
<i>Insänt: Vänsterpartiet behöver göra upp med sitt stöd till kriget i Afghanistan</i>	2
<i>Låt Afghanistan bli den liberala imperialismens kyrkogård</i>	3
Internationalen	5
<i>Katastrofen väger tungt på socialdemokratin</i>	5
<i>”Tystnaden i Kabul krossar ens hjärta”</i>	6
<i>Bakgrund: Vilka är talibanerna och hur kan de komma tillbaka?</i>	8
<i>Afghanistan: USA lämnar Talibanerna dukat bord</i>	10
<i>USA drar sig ur Afghanistan med svansen mellan benen</i>	12
Offensiv	13
<i>Talibanernas återkomst och Sveriges ansvar</i>	13
<i>Mardröm för Afghanistans folk</i>	14
Proletären	16
<i>Den afghanska tragedin måste få ett slut</i>	16
Revolution	17
<i>Afghanistan: USA-imperialismens cyniska förräderi</i>	17

eFOLKET

Moralkollaps

Peter Widén

eFOLKET 18/8 2021

Vad var egentligen det viktigaste syftet för Sveriges närvaro i Afghanistan? Gunnar Åselius, professor i militärhistoria vid Försvarshögskolan, diskuterade frågan i Sveriges Radios Godmorgon, Världen! redan den 24 oktober 2010. Han argumenterar att syftet är detsamma som vid tidigare svenska insatser. Åselius säger bland annat att:

– Även om det är värdefullt och viktigt att man kan bidra till ett bättre liv för människorna i Afghanistan så är det kanske inte ett syfte som man är beredd att offra svenska liv för. Det som för Sverige är viktigt med deras närvaro där är att de skapar en sorts inflytande för Sverige i världen. De skapar en bild av Sverige som en pålitlig samarbetspartner, som en del i det som kan beskrivas som en sorts global västlig allians och det är det som är viktigt för Sverige. De här soldaterna är i Afghanistan för Sveriges skull, inte så mycket för Afghanistans skull.

“Att det är så vet alla här i huset.” “När ska vi åka hem? Eftersom vi är där för Sveriges skull ska vi åka hem först när de andra åker hem.”

Ja så var det och så blev det. Det var att visa upp sej för husbonden, USA-imperialismen, som var det centrala. Och när husbondens bestämmer sej för att åka hem, då åker den svenska krigsmakten hem. Precis som professor Åselius redan slog fast för tio år sedan.

I samband med kollapsen och talibanernas offensiv uppstod en het debatt om huruvida de afghaner som agerat som tolkar till de svenska trupperna skulle erbjudas uppehållstillstånd i vårt land. De politiska krafter, SD, M och KD, som ihärdigt i flera år verkat för att kasta ut de afghanska unga flyktingarna ställde sej nu plötsligt upp och kritiserade regeringen för att den inte vill ge tolkarna uppehållstillstånd. Orsaken var antagligen att det faktum att tolkarna bistått svensk krigsmakt gjorde dem sympatiska i de konservativa nationalisternas ögon. Det socialdemokratiska ledarskapet intog en skandalös inställning och påstod att det med familjer och anhöriga skulle röra sej om 20 000 som då skulle få asyl. När kollapsen och paniken i Afghanistan blev ett faktum ändrade man sej dock. Men det var så dags. Kabul intogs och var var tolkarna? När detta skrivs har endast svensk personal skickats ut i säkerhet, inte ens de på ambassaden arbetande afghanerna har fått följa med. Etnicitet bestämde tydligen vilka som skulle få en stol i helikoptrarna. Ann Linde påstår att de kommer att tas ut men kan inte förklara hur. En moralisk kollaps av stora mått.

Men hur är det med de konservativa nationalisterna i SD, M och KD? De som klappade sej för bröstet och kritiserade regeringen. Sanningen är att de varit de drivande i hetsen mot de afghanska ungdomarna som sökt asyl i Sverige. Jimmie Åkesson har hela tiden kallat dem för “afghanska män” och demoniserat dem och krävt utvisning. Kristersson och Busch har hakat på. Den som känner till den här gruppen av ungdomar vet att många av dem målmedvetet sökt utbildning och tillskansat sej det svenska språket. Många är idag uppskattade på sina arbetsplatser. Några i gruppen har inför bostadslöshet och det ständiga hotet om utvisning hamnat i missbruk. Den svenska statens behandling av den här gruppen är en skamfläck som kommer att avhandlas i framtida historieböcker. Flera tusen av de sammanlagt 26 000 som anlände som ensamkommande barn har utvisats. Just nu lever över tusen ensamkommande med utvisningsbeslut hängande över sej. Inför talibanernas offensiv beslutade Migrationsverket den 16 juli att tillfälligt stoppa utvisningarna.

Istället för att bejaka de afghanska ungdomarnas strävan har myndigheterna tvingat dem att leva under hot om utvisning, att gömma sej och förhindrat deras integrering. Stora summor har försvunnit till juridiska processer, migrationsverkets administrativa arbete med mera. Att ge hela gruppen amnesti och uppehållstillstånd hade betytt enorma besparingar i pengar för staten. Och ungdomarna hade besparats mycket av det lidande de utsatts för.

Flera tusen har utvisats. Migrationsverkets och regeringens svammel om Afghanistan som säker plats har nu brutalt avslöjats som just svammel. Men det är värre brott än svammel som därmed begåtts. De som drivit på och hetsat och demoniserat de afghanska ensamkommande har med stor sannolikhet snart blod på sina händer. Vi vet när detta skrivs inte hur brutalt det nya talibanstyret kommer att bli. I vilket fall så är hela det svenska handhavandet när det gäller de afghanska ungdomarna en skamfläck som inte får gömmas undan. Byken ska tvättas offentligt. Anständigheten kräver nu att allas ges amnesti och permanent uppehållstillstånd.

För att återknyta till inledningen kan vi när dessa rader skrivs läsa att president Biden i sin första presskonferens efter talibanernas intåg i Kabul deklarerar att USA:s krig i Afghanistan aldrig handlade om att införa demokrati utan om att försvara USA genom att slå ut "terrorist-fästen i landet". Vilket han tycker att man lyckades med. Så nu vet vi tack vare professor Åselius och president Biden att det varken för USA eller Sverige handlade om att hjälpa afghaner.

Flamman

Insänt: Vänsterpartiet behöver göra upp med sitt stöd till kriget i Afghanistan

Gustav Landström

Flamman 16/8 2021

Vänsterpartiet röstade för det katastrofala kriget i Afghanistan. Flera gånger. Dessvärre är det inte den enda gången partiet visat på en bristande antiimperialistisk ryggmärks-reflex i utrikespolitiken.

Efter att USA slutligen förlorat kriget i Afghanistan har den amerikanska regeringen under president Joe Biden börjat avveckla de militära styrkor som funnits i landet de senaste 20 åren. Det är slutet för ett krig som gett upphov till 5,3 miljoner flyktingar och som försatt Afghanistan i ekonomisk och social underutveckling.

När den korrupta marionettregering som styrt Afghanistan under amerikanskt och svenskt beskydd nu förlorar det utländska militära stöd den vilat på faller den lätt inför talibanernas offensiv. Talibanerna, som trots sina ambitioner att införa en extrem form av politisk islam, ändå har ett militärt och folkligt stöd genom att i årtionden varit den enda reellt existerande politiska motkraften mot USA och dess allierades ockupation av landet.

Vänsterpartiets roll i det krig som USA lanserade mot Afghanistan 2001 består i att man nästintill oreserverat gav sitt politiska stöd till Sveriges bidrag till krigsinsatsen. När riksdagen fattade beslut om insatsen i december 2001 röstade Vänsterpartiet bifall, och fortsatte därefter att göra så vid ytterligare tre beslutstillfällen när instansen förlängdes. Värt att notera att så skedde även efter USA:s krig mot Irak påbörjats, innan partiets riksdagsledamöter slutligen i maj 2004 tog sitt förnuft tillfånga och reserverade sig mot fortsatt svenskt deltagande i kriget.

Genom att Vänsterpartiet initialt stöttade Sveriges bidrag till USA:s krigföring i Afghanistan är man delvis medskyldig till den utveckling vi nu ser i västra Asien med flyktingströmmar och ekonomisk, politisk och social misär.

Hade partiets politiska snedsteg endast rört Afghanistan vore den här texten lite överflödig. Men Vänsterpartiets politiska stöd till den militära ingripandet i Afghanistan är tyvärr inget enskilt undantag. Under den arabiska våren blev V till och med en högljudd förespråkare för ett svenskt krigsäventyr och drev regeringen Reinfeldt framför sig i sin iver. Då ville man att Sverige skulle bidra till den militära insats som riktades mot Libyens politiska styre under det uppblossande inbördeskriget. Det som man skulle kunnat förvänta sig av ett vänsterparti, det vill säga att mobilisera motstånd mot den svenska krigsindustrins önskemål om att få visa upp sina vapen, uteblev. Istället var Vänsterpartiet alltså den mest vokala förespråkaren för ett krig. Ett krig som i sin tur skapade följd effekter som flyktingströmmar, inbördeskrig och ett återtåg för framför allt fransk imperialism i nordvästra Afrika.

Ett sista exempel på de problem Vänsterpartiet har med sin utrikes- och försvarspolitiska linje fick vi under det senaste året. I samband med den försvarsberedning som nu pågår kom partiets riksdagsledamöter till verkställande utskottet med ett förslag om att vänstern skulle ställa sig bakom ett fördjupat försvarssamarbete med NATO-landet Norge. Verkställande utskottet gjorde förslaget till sitt men som tur var valde partistyrelsen att förkasta det. Det är dock symptomatiskt att partiets företrädare i dessa frågor saknar ryggradsreflexen att avvisa förslag som dessa.

Det visar varför Vänsterpartiet behöver göra en vitbok över sitt stöd till Sveriges militära äventyr, både i Afghanistan och annorstädes.

Det krävs också en stor programmatisk, strategisk och fördjupad diskussion i partiet kring de utrikespolitiska ställningstagandena och partiets internationella arbete. Med en vitbok skulle vi komma en bit på vägen. Men det krävs också en satsning på partiets arbete med att skapa relationer med andra socialistiska partier och progressiva rörelser utanför Norden.

Överlag behöver partiets utrikespolitik diskuteras mer och förankras bättre i partiet än vad som sker i dag. I dagsläget sker V:s utrikespolitiska vägval i en trång krets och diskuteras sällan i partistyrelsen, på kongresser eller inom partiorganisationen i övrigt. Detta trots att det förefaller vara det område där det finns mest motsättningar i hur man tycker politiken bör föras.

Vänsterpartiet behöver skaffa sig en tydlig och konsekvent linje. Det inte finns utrymme för stöd till svenska militära äventyr utomlands eller ett närmande till NATO. Linjen bör vara att vi vågar vara rösten i Sverige för fred och för internationell solidaritet med rörelser, partier och regeringar som vägrar inordna sig under amerikansk eller svensk imperialism.

Låt Afghanistan bli den liberala imperialismens kyrkogård

Per Sicking / Ledare

Flamman 17/8 2021

Den mänskliga katastrofen i Afghanistan är kulmen av ett 20 år långt fiasko. Men många anstränger sig nu för att dra fundamentalt felaktiga slutsatser.

”Kabul är inte under omedelbart hot”, förklarade Pentagon medan talibanerna ryckte fram och intog stad efter stad i landet. Två dagar senare var de i Kabul och en kaosartad evakuering av västerländska diplomater i den ”gröna zonen” tog vid, medan tusentals afghanska ambassad-anställda, tolkar och andra som arbetar för västmakterna lämnades i sticket.

I dag bör det stå klart för alla att den 20 år långa ockupationen av Afghanistan har varit en katastrof, i alla avseenden. Minst 50 000 civila har dödats, liksom tiotusentals afghanska soldater. Hundratusentals har flytt landet eller blivit internflyktingar. Och alltihop för ett krig som från början var dömt att misslyckas.

Som mest år 2010 och 2011 hade USA över 100 000 soldater i landet. Innan president Obama började dra tillbaka trupperna – efter att bin Ladin hittats och dödades i maj 2011 – dödades [runt 50 amerikanska soldater i månaden](#). De senaste åren har krigandet i växande utsträckning skett från luften. Mellan år 2017 och 2020 tredubblade USA sina flygattacker, med en fördubbling av antalet civila dödsoffer som följde [enligt en sammanställning från Brown University](#).

Inget talar för att en förlängd militär närvaro i landet hade förändrat utgången. Snarare hade det lett till eskalerande våld, allt mer urskillningslösa bombräder och fria händer för de paramilitära styrkor eller ”dödspatruller” som varit en central del i bekämpandet av talibanerna och andra väpnade grupper, och som [enligt Human rights watch ofta gjort sig skyldiga till brutala övergrepp](#).

Allt detta gör nu somliga debattörer sitt bästa för att inte låtsas om. Mest patetiska är de bombliberaler som försöker plocka poäng mot vänstern på tragedin i Afghanistan. ”Titta nu vad som händer när USA inte agerar världspolis”, skrämar de i kör. ”Nu önskar ni väl att USA hade stannat i Afghanistan?” Nej, faktiskt inte. Tvärtom måste vi låta den 20 år långa katastrofen i Afghanistan sätta punkt för alla drömmar om en ”liberal imperialism” och militära interventioner som lösning på alla möjliga komplexa problem.

Men även progressiva röster faller lätt för frestelsen att ropa på nya militära interventioner eller använda tragedin i Afghanistan för att rättfärdiga den utländska ockupationen i efterhand. På Aftonbladets ledarsida beklagar Anders Lindberg reträtten från Afghanistan och [drar paralleller till folkorden i Srebrenica och Rwanda](#). Den ödesmättade retoriken följs dock sällan av svar på de avgörande frågorna: Hur länge borde den militära närvaron ha förlängts? Hur omfattande marktrupper skulle ha krävts? Vad är plan b om talibanerna inte besegrats om 5, 10 eller 20 år till? Varför skulle ”nationsbyggandet” med hjälp av lokala krigsherrar och korrupta politiker gå bättre den här gången?

I sin progressiva tappning förnekar den liberala imperialismen inte att stormakterna i grunden styrs av geopolitiska agendor och snäva nationella säkerhetsintressen, men hävdar att dessa ofta råkar sammanfalla med ädlare syften. USA hade säkert sina baktankar med en militär närvaro i en strategiskt betydelsefull region, men att bygga en stark demokrati i Afghanistan handlade också om att förhindra att landet på nytt blev en bas för terrorister, enligt detta synsätt.

Den långdragna ockupationen av Afghanistan visar dock hur naiv föreställningen att stormakternas militärmakt kan utnyttjas för goda syften är. Om inte annat för att en supermakt som ges rätten att intervensera i andra länder när det gynnar den egna agendan naturligtvis även kommer dra sig tillbaka när det passar. I båda fallen fattas besluten över huvudet på det folk som man påstår sig vara där för att hjälpa.

När den legitimerande berättelsen inte längre håller byter makt-havarna spår utan att blinka. Vi var aldrig i Afghanistan för att ägna oss åt nationsbyggande eller demokrati, slog USA:s president Joe Biden fast i sitt tal om reträtten på måndagskvällen. Det är fullständigt iskallt, inte minst mot de soldater från Sverige och andra allierade länder som mist livet i tron att det faktiskt var syftet.

Det är nu hög tid att begrava den liberala imperialismen för gott, och öppna dörren till diskussioner om verkliga alternativ. Om vi i den rika västvärlden verkligen vill hjälpa världens förtryckta och fattigaste folk finns en rad åtgärder vi enkelt kunde ha vidtagit för länge sedan: skuldavskrivning, förmånligare handelsvillkor, stopp för vapenexport och militärt bistånd till diktaturer, utökat bistånd och generösa stöd till utbyggnaden av grön energi.

För en bråkdel av kostnaden för krigen i Irak och Afghanistan hade vi kunnat göra massiva insatser för behövande människor världen över. Den vetskapen gör bara tragedin ännu svårare att uthärda.

Internationalen

Katastrofen väger tungt på socialdemokratien

Ledarkommentar

Internationalen 19/8 2021

- Utgången i Afghanistan given sedan invasionen
- Fred aldrig målet, Sverige ville hänga med Nato
- Dags att göra upp med ett utrikespolitiskt fiasko

Den här ledaren skulle komma att skrivas, förr eller senare. Det stod skrivet i den moderna tragedi som Afghanistan har blivit. Att talibanerna skulle komma tillbaka när Väst lämnade sina militärbaser visste alla – att deras triumfer skulle komma så fort kom som en chock för de flesta. Förmodligen hade det inte hjälpt om ockupationsmakterna stannat tio år till. Ockupation sår korruption och underminerar all möjlighet till progressiv utveckling. Ingen politisk aktör som tar hjälp av en ockupationsmakt kan på sikt bygga politiskt förtroende. De enda som tjänar på situationen är reaktionära krafter, av alla slag.

Det fanns aldrig några förutsättningar att bidra med någon progressiv utveckling för Afghanistan eller dess folk, inte som en del av ockupationsmakten. När Biden nu uttalar sig om att USA:s mål aldrig var nationsbyggande eller demokrati, utan enbart att krossa fiender, så är det förstås ett sätt att sminka över vilket misslyckande kriget är – men det är också sant. Det var många som hoppades på att kriget skulle leda till att det blev stabilitet och demokrati, liksom på köpet. Svenska regeringen hoppades förstås på just det, men det var aldrig det överordnade målet. Nej, Sverige ville hänga med de tuffa grabbarna. Synas på bild tillsammans med generaler och presidenter. Sverige ville, i Donald Trumpska termer, vara *winners* istället för *losers*. Så man gjorde gemensam sak med en supermakt på dekis.

För att uppnå det målen har man visat sig vara beredd att göra en del offer. Asylsökande offrades för prestige. Tolkar lämnades i sticket. Till sist lämnades lokalt anställd personal på marken när en tjugoorig katastrof summeras i några timmars totalt debacle och svenskarna stack hem till sitt. På vägen har Sverige offrat varje uns av den utrikespolitiska värdighet som man tillskansade sig under nittonhundratalet.

Panikevakueringen av ambassaderna i Kabul må vara en symbolisk slutpunkt på tjugoorjubileet av en militär katastrof. Men precis som den afghanska tragedin har USA-imperialismen en historia som pekar tillbaka till det kalla kriget och den kris som USA befann sig i efter förlusten i Vietnam. CIA, som infiltrerat omfattande delar av den sovjetiska armén, kunde berätta att det sovjetiska missilförsvaret var i spillror. Robotbaserna stod och rostade, bombplanen var flygodugliga. Hökarna i Washington ville emellertid inte ha ett svagt Sovjet. Hela deras ideologiska apparat byggde på föreställningen om det ständiga hotet mot Väst. Så för att kunna motivera upprustning och upptrappning föredrog de den officiella sovjetiska propagandan framför underrättelsetjänstens rapporter. CIA kallades ”bönräknare” som inte förstod ”den stora bilden”, så man trappade upp mot en fiende som föll ihop inifrån Samma grupp män styrde USA när George Bush utropade radikal islamism som den nya antagonisten. I potten fanns maffiga kontrakt till det privatiserade militärindustriella komplexet och krigsmyter att ena ett sönderfallande USA kring. Den som tror att post truth-samhället kom med den senaste vågens högerpopulism tror fel.

Och Sveriges samtliga regeringar har kastat sig huvudstupa in i leken. In i ett spel där allt blir en fråga om hur man framställer sig och ingenting längre tycks ha med den fysiska verkligheten att göra. Det var inte många veckor sedan som Afghanistan ansågs säkert nog att utvisa människor till, bara för att regeringen skulle kunna göra utspel i den politiska tävlingen om vem som kan bedriva hårdast migrationspolitik. Men det finns alltså en materiell verklighet bortom Agenda-studion och Twitterflödet och inget återvänder med större kraft än ett bortträngt trauma. I den materiella verkligheten är det många som nu står med blod på sina händer. Skuldbördan kan måhända fördelas ungefär lika mellan regeringar, migrationsverk och militär, men inget svek är större än socialdemokraternas. Partiet som både varit drivande i Sveriges orientering mot Nato och i 180-gradersgiren i flyktingpolitiken. Förutom att vara ett svek är det emellertid också en misräkning.

För det är inte bara omänskligt och moraliskt oförsvarbar att försöka bli bästa kompis med Nato, det leder också till en fundamentalt usel utrikespolitik. Nu måste regeringen ta sitt ansvar för att reda ut röran man varit så entusiastisk i att skapa. Att hjälpa de människor som tvingas fly, ta hem tolkar, personal och alla som utvisats på felaktiga grunder borde vara ett absolut minimum. Men det är också hög tid att göra bokslut med en utrikespolitisk inriktning som bara leder till fiaskon och lidande. i.

"Tystnaden i Kabul krossar ens hjärta"

Rasmus Klockljung

Internationalen 19/8 2021

Svensk-afghanska Sahar Saba arbetade tidigare med kvinnors rättigheter och mänskliga rättigheter för en kvinnoorganisation i Afghanistan, och senare i Pakistan. Nu bor hon sedan ett antal år i Sverige, men hennes familj är kvar i Afghanistan.

Sahar Saba har sin familj kvar i Afghanistan.

Efter att USA:s förre president Donald Trump slöt ett avtal med talibanerna i fjol började de sista amerikanska trupperna dras tillbaka från Afghanistan i maj i år. Snabbt började talibanerna erövra stora områden, och den 6 augusti intog de en första provinshuvudstad. Därefter föll landet samman som ett korthus när de tog stad efter stad. Guvernörer valde ofta att ge upp och överlåta sina provinser till talibanerna i hopp om att undvika blodbad, och den statliga armén i det närmaste upplöstes.

På bara nio dagar hade talibanerna tagit kontroll över nästan hela landet, och i söndags förmiddag nådde de in i Kabul. Inte heller där bjöd myndigheterna något motstånd. Några timmar senare hade president Ashraf Ghani och hans närmaste flytt utomlands, och Kabul och hela Afghanistan hade fallit.

Dagen därpå talar Internationalen med svensk-afghanska Sahar Saba. Hon arbetade tidigare med kvinnors rättigheter och mänskliga rättigheter för en kvinnoorganisation i Afghanistan, och senare i Pakistan. Nu bor hon sedan ett antal år i Sverige, men hennes familj är kvar i Afghanistan.

– Min mamma, mina bröder och många andra släktingar är i Kabul, och vissa befinner sig i andra provinser.

– Söndagen var en oerhört svår och turbulent dag. Många var chockade, även jag själv. På kvällen lyckades jag få kontakt med min mamma och med några vänner och fråga vad som hände och hur de mårde. Lyckligtvis är de oskadda, än så länge.

Sahar Saba berättar att hon knappt kunnat sova denna första natt efter talibanernas intåg i Kabul, ”det var så svårt att låta bli att tänka på det”, och hennes familjemedlemmar i staden lyckades inte få någon sömn förrän långt in på natten.

Även tidigare under måndagen talade hon med några av sina släktingar.

– Det som min svägerska berättade för mig var svårt att ta in. Hon sa att det råder en smärtsam, skrämmande tystnad i Kabul. Det är inte en lugnande, betryggande sorts tystnad, utan den här tystnaden krossar ens hjärta eftersom man inte vet vad som händer närmast. Förut såg man alltid barn som lekte på gatorna, och det hördes alltid ljud. Nu är inga barn ute längre. Under söndagen sprang panikslagna människor omkring utan mål, men i dag är gatorna helt tysta och tomma. Rådet är att stanna hemma och vänta och se vad som kommer hända.

Hur är situationen i andra provinser?

– I provinser i norra Afghanistan, där mina släktingar bor, har livet återvänt på sätt och vis. Men människor känner stor osäkerhet och oro, och stor besvikelse eftersom de med rätta känner att de har förlorat allt de har uppnått vad gäller utbildning, rättigheter, frihet, allting. Men det viktigaste folk vill är att det inte pågår strider, dödande och förstörelse.

– Men det finns landsbygdsprovinser som talibanerna erövrade redan för tre månader sedan, där människor har återgått till att arbeta på sin jordbruksmark, i sina butiker eller andra arbeten, men med stora försiktighetsåtgärder, inte minst för flickor. Talibanerna letar efter kvinnor och flickor, så unga som tolv år, som de tvingar att gifta sig med dem. Det är oerhört skrämmande och rädslan är påfrestande. I går talade jag med en släkting som har en sjuuttonårig dotter som frågade henne ”mamma, vad kommer ske om de kommer hit?”

Talibanernas övertagande inleddes när USA börjat dra tillbaka sina trupper från Afghanistan. Vad anser du om USA:s och andra länders agerande?

– USA har svikit det afghanska folket på ett brutalt och skamlöst sätt. Efter att USA gett sig in i Afghanistan för 20 år sedan sade jag och mina kollegor att de och det fyrtiotalet andra

länderna i militärinsatserna inte skulle göra något för Afghanistan, dess folk och deras frihet och rättigheter. Länderna hade sina egna ekonomiska och politiska intressen att tillgodose, och det var och är uppenbart att syftet var att ockupera Afghanistan. Vi kommer aldrig glömma eller förlåta vad de har gjort mot oss.

– Talibanerna kunde ta över på så kort tid eftersom USA och andra gett dem internationell legitimitet genom fredssamtalen i Doha och erkänt dem som en makt att tala med. Men befolkningen vill inte ha deras styre. Gav man folket friheten att lämna landet skulle 99 procent välja att göra det. De vill inte leva under talibanernas brutala regim.

– Framtiden kommer snart utvisa vad talibanerna kommer göra, avslutar Sahar Saba.

Sahar Sabas vredgade anklagelser bekräftas bara några timmar senare från högsta ort, när USA:s president Joe Biden på måndagskvällen svensk tid håller ett tal till nationen om Afghanistan.

– Vårt uppdrag i Afghanistan var aldrig att bygga en nation eller att skapa en enad, centraliserad demokrati. Vårt enda nationella mål har alltid varit att förhindra en terroristattack mot USA.

Det dröjer omkring 20 minuter in i talet innan Biden nämner den afghanska civilbefolkningen. Resten av talet handlar egentligen om USA och amerikaner snarare än afghaner. Biden står helt bakom sitt beslut att fullfölja trupptillbakadragandet, och kritiserar Afghanistans militär för att inte kämpa mot talibanernas övertagande, vilket han tar som bekräftelse på att han gjort rätt.

– Amerikanska trupper ska inte kämpa och dö i ett krig som afghanska trupper inte själva vill utkämpa.

Han lovar också att ”tala” om afghanska kvinnors rättigheter, ”men vägen måste gå via diplomati och ekonomiska verktyg”.

– USA:s längsta krig är över, säger Joe Biden stolt.

Men för den afghanska befolkningen har ett nytt talibanskt skräckvälde bara börjat.

Bakgrund: Vilka är talibanerna och hur kan de komma tillbaka?

Anders Karlsson

Internationalen 19/8 2021

Efter att USA i maj inledde sitt trupptillbakadragande från Afghanistan började talibanerna flytta fram sina positioner på slagfältet. Under senare veckor övergick det till en blixtoffensiv där provinshuvudstäder föll som käglor, samtidigt som regeringsarmén befann sig i sönderfall. Slutligen intogs själva Kabul i söndags och maktövertagandet var ett faktum. Men vad är hemligheten bakom talibanernas remarkabla framgång? Anders Karlsson blickar bakåt i historien för att försöka förstå denna process.

I april 1978 genomfördes en militärkupp i Afghanistan – av en grupp sovjetvänliga krafter inom de väpnade styrkorna – vilket bar fram det afghanska kommunistpartiet, PDPA, till makten. Den nya regimen offentliggjorde ett tämligen radikalt reformprogram, med bland annat en jordreform och en alfabetiseringskampanj. Kruxet var att man hade en så svag förankring på landsbygden där snart en växande rörelse – islamiska Mujahedin, med en mängd olika grupperingar – manade till väpnat motstånd. Rörelsen tog kraft från grannlandet Pakistan där ett antal krigsherrar kom att upprätta sina högkvarter i gränsstaden Peshawar. Mujahedin fick en gigantisk vitamininjektion när USA från sommaren 1979 började bistå –

kanaliserat via CIA och där de mer fundamentalistiska krafterna favoriserades – ett stöd som totalt kom att uppgå till många miljarder dollar, exempelvis flera gånger större än USA:s betydligt mer omtalade stöd till Contras i Nicaragua.

Under hösten 1979 förlorade den afghanska regimen allt mer militär terräng, samtidigt som den plågades av svåra interna motsättningar och förlitade sig i allt högre grad på ren terror för sin överlevnad. I slutet av december 1979 invaderade så Sovjet, den sittande presidenten Hafizullah Amin avrättades och i hans ställe flögs Babrak Karmal, vilken representerade en mer moderat fraktion av PDPA, in från sin av maktkampen påtvingade exil i Prag. För stora delar av det afghanska folket kom dock den sovjetiska invasionen att innebära än värre prövningar: landsbygden bombades hänsynslöst, jordbruksproduktionen halverades och sex miljoner afghaner tvingades att söka sin tillflykt till antingen Pakistan eller Iran. Afghanistan kom att bli Sovjets Vietnam och under Gorbatsjovs styre drog man slutligen 1989 tillbaka sina militära trupper.

Det kom att dröja ytterligare tre år innan PDPA-regimen föll, men det innebar inte fred för den hårt ansatta befolkningen utan ett knippe rivaliserade krigsherrar från Mujahedin kom att med vapen i hand fortsätta att duellera om makten. Det är i denna kontext som talibanerna 1994 såg dagens ljus. Själva begreppet talibanerna kommer från ordet *talib* som på pashtun (det största språket i Afghanistan) betyder ”den som studerar islam”. Och talibanernas kärna bestod av unga afghanska pojkar som vuxit upp i flyktingläger i Pakistan och via *madraser*, koranskolor vilka växt fram som svampar ur jorden, kom att tillägna sig – och i den prekära situationen utveckla – en ytterst udda variant av islam.

Talibanerna kom att understödjas och beväpnas av Pakistan (och då främst dess säkerhetstjänst ISI), som såg det som en kraft vilken i bästa fall skulle kunna skapa stabilitet i det sönderfallande grannlandet. Talibanerna själva betecknade alla andra muslimska grupperingar i Afghanistan som ”avfällingar”. Det de hade i kikaren var att ena Afghanistan under en ”sann och ren” islam, väsensskild från alla historiska befläckelser: ”Vi vill leva det sortens liv som profeten levde för 1 400 år sedan”, var det mantra som ofta kom över talibanernas läppar.

Talibanerna slog också världen med häpnad när de endast knappt två och ett halvt år efter att de höjt vapen – i september 1996 – intog Kabul och erövrade makten. Det var i ett mer eller mindre helt förött samhälle där åren av krig släckt 1,5 miljoner människors liv. Initialt såg många deras framfart med en försiktig lättnad, att de skulle bringa med sig fred till landet och något mer drägliga levnadsvillkor. En annan förklaring till den mirakulösa framgången är att dessa ungdomar slogs med en oerhörd hängivenhet, som att de verkligen drevs framåt av sina religiösa drömmar.

De absurda betingelser som talibanerna upprättade med sitt ytterst reaktionära styre är vida känt, som att flickor/kvinnor inte längre fick gå i skolan, enbart arbeta inom sjukvården och endast lämna hemmet med manlig eskort. En del av dess bestämmelser är det lätt att dra på munnen åt; som att alla vuxna män ålades att anlägga skägg av en knytnäves storlek, och att den religiösa polisen lade en massa energi på att springa runt och mäta dessa hårbeklädnader (och den som inte uppfyllde reglementet blev föremål för repressalier), men den faktiska verkligheten för gemene hen var självklart inte nådig.

Och bara en sådan sak som att all musik förbjöds eller den i Afghanistan så populära drakflygningen. Det var som om talibanerna ville bekämpa själva lyckan med sin egenhändigt tillyxade anakronistiska islam. Rent militärt kom de emellertid att som mest kontrollera hela 90 procent av landet, men kriget fortsatte om än på sparlåga.

Så störtades då talibanernas styre i december 2001 av den USA-ledda invasionen och många trodde att dess historiska saga nu definitivt var all. De drog dock nytta av den bergiga

terrängen och inledde ett gerillakrig – USA-alliansen lyckades aldrig att helt och hållet slå ut dem. Rent ekonomiskt har de gått runt genom att inhösta stora summor på att avgiftsbelägga den lukrativa opiumexporten samt att driva in skatt från invånare i de områden som kontrolleras. Om de fortfarande erhåller stöd från den pakistanska säkerhetstjänsten ISI är dock oklart. CIA uppskattar – i sin *World Factbook* – att de idag har 60 000 – 80 000 man på heltid under vapen. Det kan jämföras med den tidigare regeringsarmén som bestod av 300 000 man, men det var ett demoraliserat manskap som var illa utrustat och knappt uppbar någon lön.

Vi är då framme i nuet och talibanernas återinträde vid makten. Det är svårt att känna någon förtröstan efter det amerikanska trupptillbakadragandet, även om dess närvaro och krig självklart inte var någon lösning. Utifrån rådande omständigheter är det som om en fallucka öppnats till en värld utan alternativ. Det som kan göras från vår svenska horisont är dock att försöka stödja alla folkliga krafter i Afghanistan som – under oändliga svårigheter – kämpar för ett annat samhälle, och då framför allt kvinnors självständiga organisering.

Afghanistan: USA lämnar Talibanerna dukat bord

Farooq Tariq

Internationalen 19/8 2021

Det är nu uppenbart att USA-imperialismen har förlorat allt den investerat i Afghanistan – såväl finansiellt kapital som humankapital. Talibanerna har ockuperat Afghanistan nästan utan strider. De medel som under de senaste 20 åren har plöjts ner i Afghanistan i namn av utveckling, ”demokrati” och utbildning av väpnade trupper är utan motstycke i världshistorien. Det skriver Farooq Tariq.

Enligt *Cost of War Project* öste USA in 2 226 miljarder dollar i Afghanistan. Dessa pengar kunde ha givit grundläggande utbildning och sjukvård till hela världen. Enligt en rapport från USA:s försvarsdepartement 2020 lade USA ut 815,7 miljarder dollar på krigsutgifter. Pakistans totala utlandsskuld är för närvarande 116 miljarder dollar, de spenderade alltså 7 gånger mer än Pakistans samlade utlandsskuld. Trots att så mycket har satsats, innebär amerikanernas brådstörtade uttåg från Afghanistan och kollapsen för Ashraf Ghanis regering att alla USA:s investeringar nu överlämnas till talibanerna utan att en enda kula avfyrats.

Dödsoffren kan beräknas utifrån det faktum att i april hade 47 235 civila, 72 journalister och 444 hjälparbetare dödats under kriget. 66 000 afghanska soldater föll också offer för kriget.

USA förlorade 2 442 soldater och 20 666 skadades. Dessutom dödades 3 800 privata säkerhetsvakter. Soldater från 40 länder deltog i NATO:s styrkor i Afghanistan. Av dessa dödades 1 144 soldater.

Det antal människor som har sökt skydd utanför landet är 2,7 miljoner, medan 4 miljoner har tvångsförflyttats internt. USA-imperialismen lånade frikostigt för att finansiera kriget. Den betalade uppskattningsvis 536 miljarder dollar bara i ränta. Dessutom lade den ut 296 miljarder dollar på medicinska och andra utgifter för trupperna som kom hem.

88 miljarder dollar lades ut på utbildning av de 330 000 afghanska soldater som nu kapitulerar utan strid och 36 miljarder dollar spenderades på återuppbyggnadsprojekt som dammar, landsvägar, etcetera, 9 miljarder dollar betalades ut som kompensation så att afghanerna inte skulle odla vallmo och sälja heroin.

Amerikanerna trodde att ”utveckling” skulle övertyga afghanerna att inte stöda talibanerna. Men det hände inte (även om talibanernas popularitet också kan diskuteras) och inte heller utrotade det fattigdomen. För närvarande är arbetslösheten i Afghanistan 25 procent och andelen fattiga är 47 procent. Det är Världsbankens beräkningar.

Men en del mänskliga framsteg har gjorts. Exempelvis har genomsnittsåldern stigit från 56 till 64 år och antalet barn som dör före 5 års ålder har halverats. Läskunnigheten har ökat från 8 procent till 43 procent. 89 procent har tillgång till säkert dricksvatten i städerna. Det var bara 16 procent tidigare.

Nu kommer allt som amerikanerna har spenderat att hamna i talibanernas händer. Afghanska soldater lämnar sina vapen och flyr och dessa vapen hamnar hos talibanerna. Talibanerna tar inte över ett Afghanistan anno 1996, utan Afghanistan 2021 – där biljontals dollar har investerats.

Amerikanernas nederlag går inte att jämföra med Sovjetunionens tillbakadragande från Afghanistan efter Genève-avtalet 1986. De som Sovjetunionen utbildade överlevde i regeringsställning under 3 år efter att de hade lämnat. Här har Ashraf Ghanis regim fallit inom några dagar efter att talibanernas offensiv inleddes efter tillbakadragandet av USA:s och NATO:s trupper.

Den historiska lärdomen av Afghanistan är att styrkor som har skapats genom utländska truppers direkta intervention inte kan försvara landet.

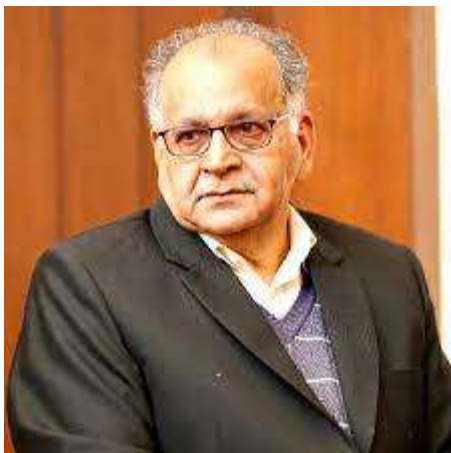
De sovjetiska styrkorna stannade i tio år och misslyckades. USA:s och NATO:s styrkor var stationerade i Afghanistan under 20 år, och den afghanska armé de utbildade skingrades utan strid.

Orsaken är uppenbar: det afghanska folket och soldaterna har inga ideologiska motiv till att kämpa.

Ashraf Ghani och hans anhang var inblandade i enorm korruption. Klassklyftorna var tydliga. Afghanerna kämpade inte för amerikanerna, hur skulle de då kunna kämpa för deras ombud?

Ashraf Ghanis regim representerar den värsta sortens kapitalism. Talibanerna, å andra sidan, lyckades trots all sin brutalitet utnyttja religionen skickligt. De hade en tanke om en religiös stat. Ashraf Ghani kunde aldrig klargöra vilken stat han ville ha.

Talibanernas seger är dåliga nyheter för progressiva över hela världen. Kritiken av amerikanernas ombud är inte ämnat som stöd för talibanerna. Det kommer att uppstå motstånd mot båda. Bara en seger för en verkligt socialistisk ideologi kan stoppa framtida blodsutgjutelser i Afghanistan.

Farooq Tariq är generalsekreterare för Pakistan Kissan Rabita Committee, ett nätverk av bondeorganisationer i Pakistan.

Tidigare publicerad i *Europe Solidaire Sans Frontières*. Översättning: Göran Källqvist

USA drar sig ur Afghanistan med svansen mellan benen

Alex Fuentes

Internationalen 19/8 2021

USA och Nato har nu dragit tillbaka sina trupper, efter 20 års invasion, ockupation och kriminella handlingar. Vad säger i dag alla som stödde USA:s imperialistiska invasionskrig mot Afghanistan? Det frågar sig Alex Fuentes.

USA:s George W. Bush inledde ”kriget mot terrorismen” efter Al Qaida-attentaten den 11 september 2001 som riktades mot World Trade Centers tvillingtorn på Manhattan i New York, försvarshögkvarteret Pentagon i Virginia och utanför Shanksville i Pennsylvania, alltså civila och militära byggnader, där nästan 3 000 människor dog. Vid den tiden kontrollerade talibanerna tre fjärdedelar av det afghanska territoriet där Osama bin Laden hade sitt säte.

På 80-talet hade CIA, under ledning av William Casey, finansierat och tränat Osama bin Ladens militära styrkor i kampen mot Sovjets ockupation av Afghanistan. Efter Sovjetunionens tillbakadragande från Afghanistan för Usama bin Ladin för en tid till Saudiarabien där han, i samband med Kuwaitkriget, intog en kritisk hållning till den saudiska regeringens stöd till USA varför han hamnade i Sudan för att sedan återigen flytta till Afghanistan. När talibanerna vägrade överlämna Bin Laden 2001 inledde USA en invasion som både FN och Nato sällade sig till och där även drygt 60 länder deltog. Sverige ingick 2001–2002 i denna multilaterala styrka – International Security Assistance Force under Natos ledning – med drygt 7 000 soldater. Talibanregimen störtades och USA tillsatte i sedvanlig ordning en marionettregim. Från denna stund inleddes en fasansfull utveckling som omvandlade Afghanistan till ett av de farligaste länderna att bo i, dödandets effekter ville aldrig ta slut.

År 2003 förklarade USA också krig mot Irak, ett land som inte hade något med Al Qaida-attentaten den 11 september att göra. I samband med USA:s nya iscensatta krig växte och utvecklades en massiv antikrigsrörelse runt om i världen. Miljontals demonstranter världen över sa då nej till ett krig i Irak. Mellan fem och tio miljoner människor protesterade i mer än 600 städer runt om i världen. I Sverige demonstrerade över 75 000. Med 170 000 amerikanska soldater i Irak 2007 och 90 000 i Afghanistan 2011 växte antikrigs-rörelsen.

I valet 2008 framställde sig Obama som motståndare till kriget, men 2010 utgjorde talibanrörelsen fortfarande ett stort problem för inkräktarna. I stället för att avsluta kriget inledde Obama en massiv offensiv och med tiotusentals soldater och bombflyg tvingades talibanerna att flytta på sig, de drevs norrut. Stats terrorister jagade afghanska fundamentalister. För att kröna denna offensiv sände Obama och Hillary Clinton ett amerikanskt militärkommando för att avrätta Osama bin Laden genom en hemlig operation i Pakistan.

Efter 2015 minskade de amerikanska trupperna i Afghanistan från cirka 100 000 till några tusen. Donald Trump lovade att sätta stopp för USA:s långa krig och försöken att med militärt våld byta ut länders regimer. Trump undertecknade ett avtal med talibanerna där han lovade att dra tillbaka de amerikanska trupperna senast den 1 maj vilket Biden förlängde till september och senare till slutet av augusti.

USA påskyndade sin militära reträtt och talibanerna svarade med att intensifiera attackerna mot regeringens trupper och vann snabbt terräng genom att ockupera städer och provinser. Sheberghan i Jawzjanprovinsen och Zaranj i Nimruzprovinsen var först att falla i talibanernas händer, sedan föll landets norra del och till sist Kabul. Regimen föll som ett korthus.

Politiska bedömare frågar sig nu hur allt kunde gå så fort medan andra undrar om det går att lita på analyser som kommer från USA:s säkerhetstjänst. Det säger sig själv att en

regeringsdocka ingår i en marionetteater och att funktionen tar slut när teaterdirektören beslutar att den ska ta slut. Den allmänna opinionen matades länge med budskapet att de skäggiga talibanerna var i stort sett barbarer som bara hatade kvinnors emancipation och allt som har med ”västcivilisationen” att skaffa. Att talibanerna också haft en social bas har man medvetet blundat för.

USA och Nato har nu med svansen mellan benen dragit tillbaka sina trupper, efter 20 års invasion, ockupation och kriminella handlingar. Vad säger i dag alla som stödde USA:s imperialistiska invasionskrig mot Afghanistan?

Inte heller den svenska militära närvaron i Afghanistan ledde till någon hållbar säkerhet för det afghanska folket som nu lämnas i sticket. Kriget blev snarare en ”skamfläck för Sverige”, som Thage G Peterson, Maj Britt Theorin, Birgitta Hambraeus, KG Hammar med flera skrev i en debattartikel. Varför väntar nu den svenska regeringen med att bevilja amnesti för alla flyktingar som flytt från krigets Afghanistan och som fortfarande saknar uppehållstillstånd trots att de varit i Sverige i så många år? Raska på!

Offensiv

Talibanernas återkomst och Sveriges ansvar

Ledarkommentar

Offensiv 18/8 2021

Sverige deltog och stödde det USA-ledda kriget och ockupationen av Afghanistan. När kriget inleddes år 2001 röstade även Vänsterpartiet för den svenska krigsinsatsen, först fyra år senare vågade V opponera sig mot ett upptrappat svenskt deltagande i ett USA-lett Nato-krig.

År 2010 hävdade den svenska regeringen att vi ”är i Afghanistan för att bygga freden”. Ockupationen blev till dock till permanent krigstillstånd. En förutsättning för att afghanerna själva skulle få bestämma sin framtid och förverkliga sina önskningar var att ockupationen upphörde och att alla utländska trupper drogs tillbaka.

De regeringar, de svenska inget undantag, som stod bakom kriget och ockupationen försökte länge ge sken av att man gjorde ”framsteg” i Afghanistan, men det var medvetna lögnar. Eller som flera skribenter skrev i en debattartikel i Aftonbladet under rubriken ”Stoppa utvisningarna till krigets Afghanistan” i början av 2019:

”Sverige deltar i det första kriget med rådgivare under amerikansk ledning. I detta krig har vi förlorat svenska soldater. I det andra kriget, det mot sanningen, avråder svenska myndigheter från alla resor till Afghanistan samtidigt som en myndighet fortsätter att skicka tillbaka krigsflyktingar till påstått säkra områden i Afghanistan”.

Till och med den svenska regeringens egen utredning Sverige i Afghanistan 2002–2014, som presenterades i början av 2017, kom fram till att krigsinsatsen blivit ett kostsamt misslyckande som inte nått målen om att minska fattigdomen och öka säkerheten. Istället ansåg utredningen att ”den största behållningen av insatsen är att Sveriges anseende i Natos och andra stora aktörers ögon förbättrades. Dessutom fick Sverige öva sig på krigföring” (*svenska.yle.fi* den 2 mars 2017).

Med det svenska deltagande i Afghanistankriget togs ett stort steg in i Nato och det var också det primära syftet.

I Sverige hävdade regeringen ända fram till i somras att Afghanistan var ”säkert” och efter att tillfälligt pausat tvångsutvisningarna till Afghanistan på grund av coronapandemin

återupptogs de den 15 december.

Trots att våldsspiralen snurrat i en allt snabbare takt efter 2014 och trots att kriget dagligen dödat eller skadat fem barn har regeringen och Migrationsverket fortsatt utvisa barn.

År 2016 slöt den svenska regeringen även ett ”återvändaravtal” med den afghanska så kallade regeringen för att möjliggöra massutvisningar. Med avtalet som verktyg har totalt 600 afghaner tvångsdeporterats till krigets Afghanistan.

Och inom EU har de svenska regeringarna varit pådrivande för att nya murar ska byggas mot afghanska flyktingar.

Nu gäller det att bygga ett massivt motstånd underifrån mot högerpolitikens utvisningar, hets mot flyktingar och Nato-anpassning med nya svenska krigsinsatser som följd. Den politiken bär också sin del av ansvaret för det som hänt i Afghanistan. ■

Läs också: [Mardröm för Afghanistans folk](#) och [USA har bäddat för talibanerna](#)

RS/Offensiv säger:

- Amnesti för alla som väntar, fått avslag och för papperslösa! Stoppa polisjakten på flyktingar. Återinför asylrätten för alla som flyr från krig och förtryck.
- Permanent stopp för utvisningar till Afghanistan.
- Nej till tillfälliga uppehållstillstånd och gränskontroller – ja till permanenta uppehållstillstånd och familjeåterförening.
- Riv Fort Europas murar – riv upp EU:s och Sveriges omänskliga flyktingpolitik.
- Gemensam kamp mot rasism, skuldbeläggning av flyktingar och ökade klyftor. Jobb, bostad och välfärd till alla – låt storbolag, banker och rika betala. Omfördela samhällets resurser för jobb, välfärd och bostad åt alla.

Mardröm för Afghanistans folk

Per Olsson

Offensiv 18/8 2021

Talibanerna har åter tagit makten i Afghanistan. USA:s längsta krig slutade i ett katastrofalt misslyckande och att talibanerna på nytt kan återupprätta sitt skräckvälde.

scener som påminner om Saigon 1975, efter USA:s nederlag i Vietnamkriget, lämnar nu de utländska makterna och deras marionetter landet. Bakom sig lämnar de ett Afghanistan som hotas av en humanitär katastrof av episka proportioner (Läs [“USA har bäddat för talibanerna”](#)). Vartannat barn lider av akut undernäring. I år har ytterligare 400 000 människor i Afghanistan tvingats fly sina hem.

Under den gångna helgen tågade talibanerna in i Afghanistans huvudstad Kabul och deklarerade sitt maktövertagande inifrån presidentpalatset. Innan erövringen av Kabul kunde talibanerna mycket snabbt, utan att möta något större motstånd, ta kontroll över större delen av landet.

Utan stöd och uppbackning från den USA-ledda ockupationsmakten rasade den afghanska armén samman. USA hade spenderat 80 miljarder dollar på att bygga upp den afghanska regeringsarmén. På papperet var den en styrka på 350 000 man, vida större än talibanernas, men den var genomsyrad av korruption och låg stridsmoral samt saknade folkligt stöd.

Efter att USA-imperialismen dragit slutsatsen att kriget var förlorat och slutit uppgörelse med talibanerna var armén i upplösning, många av dess soldater kastade uniformen, deserterade eller bytte sida för att om möjligt rädda sina liv. Uppgifter gör gällande att det verkliga antalet soldater i den afghanska armén i år bara var en sjättedel av den ursprungliga styrkan.

Dess befäl och andra krigsherrar valde att ingå uppgörelser med talibanerna. ”Det är klart att de lokala ledarna och tidigare krigsherrar i Norra Alliansen (som tidigare varit i krig mot talibanerna) gjorde upp med talibanerna och vägrade att ge stöd till regeringssidan” (Independent den 16 augusti).

Det förklarar varför talibanernas offensiv, som inleddes efter att amerikanske presidenten Joe Biden den 14 april i år meddelat att senast den 11 september ska USA:s dras bort från Afghanistan, inte mött större motstånd på slagfältet.

USA skulle ha dragit bort samtliga kvarvarande soldater, totalt 2 500, innan den 1 maj. Detta enligt överenskommelse som slöts mellan Trumpadministrationen och talibanerna i februari förra året, men tidsplanen blev fördröjd.

Uppgörelsen mellan USA och talibanerna syftade endast till att försöka rädda ansiktet på USA-imperialismen som var i desperat behov av att dra sig ur det impopulära och kostsamma Afghanistankriget. Varken Obamas upptrappning, som ökade antalet amerikanska soldater i landet till över 100 000 under åren 2010–2012, följt av Trumps bombkrig, hade hindrat talibanerna från att göra nya landerövringer samt öka i både antal stridande och vad gäller rikedomar eller förbättrat säkerhetsläget. Tvärtom. År 2018 blev Afghanistan världens dödligaste konflikt. Det blev till sist endast en tidsfråga innan USA skulle tvingas dra sig ur kriget.

Med uppgörelsen i ryggen kunde talibanerna avancera i landet och det skedde en stadig upp-trappning av våldet. Under det första halvåret 2021 dödades cirka 1 659 civila och 3 254 skadades, en 47-procentig ökning jämfört med samma period förra året, enligt FN.

Förhandlingarna mellan USA och talibanerna påstods vara ett steg på vägen mot fred och framtida uppgörelser mellan talibanerna och den så kallade afghanska regeringen, men de handlade endast om tidpunkten och formerna för en amerikansk reträtt utan att betala krigsskadestånd.

Det USA-ledda kriget och ockupation bäddade för att den reaktionära, arbetar- och kvinnofiendliga talibanrörelsens kunnat återta makten i Afghanistan där flera imperialistiska makter nu hoppas kunna vinna makt och inflytande efter USA:s uttåg. Den mardrömslika situationen för de afghanska massorna består och även om talibanerna är oeniga i flera frågor är alla dess falanger eniga om att landet ska styras med sharialagar.

I vilken mån de afghanska massorna kan samla sig till ett motstånd mot den nya regimen beror till stor del på utvecklingen globalt och inte minst om arbetarna och de fattiga i regionen kan förenas i gemensam revolutionär kamp för demokrati och socialism. ■

Hamids bror avrättades, Omids familj går inte att nå

Situationen i Afghanistan är nu fruktansvärd. Offensiv har varit i kontakt med en kille som bor i Kabul och två killar som har sina familjer i Kandahar respektive landsbygden i Helmandprovinsen.

Hamid berättar från Kabul att han klarar sig tack vare pengar från Sverige. Hans bror avrättades av talibanerna för drygt en månad sedan och Hamid har nu ansvaret för änkan och fyra små barn samt också för sin mamma. Han har vänner i Sverige som gärna vill hjälpa honom tillbaka hit men hans mamma vill inte lämna Kabul. Dessutom verkar det vara omöjligt just nu (15/8).

Omid blir allt mer orolig för sin familj som befinner sig i Kandahar. Sist han var i kontakt med dem var när talibanerna just hade tagit kontrollen över staden. Sedan dess är det omöjligt att få kontakt. Pappan dog i vintras och sedan dess har mamman hankat sig fram på något sätt tillsammans med småsyskonen. Sist han hade kontakt bodde de i en källare. Nu är det svårt

för dem att få förnödenheter eftersom ensamma kvinnor inte får vistas ute enligt talibanerna. Den enda manliga medlemmen i familjen är en tolvårig pojke och av naturliga skäl är mamman ovillig att skicka ut honom.

Jomali har ingen kontakt med sin familj i Helmandprovinsen. Han sa att det är omöjligt att få någon kontakt eftersom talibanerna har stängt alla kontaktvägar. ”De vill inte att någon ska få veta vad som händer”, sa han. Han fruktar det värsta.

Sigbritt Herbert

Proletären

Den afghanska tragedin måste få ett slut

Ledare

Proletären 16/8 2021

USA-imperialismens nederlag i Afghanistan visar ännu en gång att det inte går att bomba fram demokrati och civilisation.

Få folk har lidit i den utsträckning som invånarna i Afghanistan. Imperialismens 20-åriga krig har lämnat landet i spillror. USA:s och Natos krig har korrumperat ekonomin, tvingat miljoner människor på flykt och gjort Afghanistan till världens i särklass största producent av opium och heroin.

Inte heller har 20 års ockupation minskat utan tvärtom stärkt de reaktionära talibanernas inflytande. Sedan de utländska styrkorna började lämna landet i våras har det stått klart att den kvarlämnade regeringen inte kunnat kontrollera landet. Förra veckan kollapsade det när talibanerna i princip utan strid kunde inta stad efter stad, tills Kabul föll i söndags.

I Sverige har diskussionen kring talibanernas framryckning främst handlat om vilken hjälp de afghanska tolkar som varit i den svenska militärens tjänst ska få. Moderaterna krävde i början av augusti att regeringen skulle ge de afghaner som varit anställda av Försvarsmakten förtur till Sveriges kvotflyktingsystem.

Justitieminister Morgan Johansson svarade att detta var omöjligt då det kunde röra sig om tiotusentals personer, medan Försvarsmakten menade att de runt 60 personer det handlade om redan hjälpts ur landet 2014.

Oavsett antal går det att ha ett principiellt resonemang kring Sveriges ansvar för de afghaner som jobbat åt den svenska militären.

Vi kan börja med att konstatera att det inte råder några tvivel om att talibanerna bedrivit terrorkampanjer mot sina politiska motståndare, med stympningar och avrättningar av regeringsanställda, journalister och människorättsaktivister. Dessa våldsdåd måste fördömas och de som tvingas fly undan det islamistiska och reaktionära förtrycket har uppenbara asylskäl.

Det är rakt igenom tragiskt att fattiga afghaner i ett sönderbombat land sökt sin försörjning genom anställning i de utländska arméerna, men det fråntar dem inte ansvar. Genom att bistå med tolkning och informationsinsamling har de utgjort en oundgänglig del i en militär insats som kostat 50.000 civila afghaners liv och tvingat mångdubbelt fler på flykt.

Att de som arbetat åt ockupationsmakten skulle ha särskild förtur till trygghet, framför afghaner som lidit under både USA:s och talibanernas våld, är inte rimligt. Extra illa är det moderata förslaget att använda kvotflyktingsystemet, ett system som används för att ge skydd särskilt utsatta, främst kvinnor, barn och krigsskadade.

Motstånd mot utländsk ockupation är en central del av folkrätten och för antiimperialister går den inte att kompromissa bort. Att talibanerna varit den starkaste kraften i motståndet mot ockupationen är den bistra verkligheten.

Ändå går det att hålla två bollar i luften samtidigt.

Trots sin centrala roll i det afghanska motståndet har talibanerna inget stort folkligt stöd. De är inte att betrakta som en nationell befrielse rörelse utan är en integrerad del av en internationell islamistisk rörelse, som under decennier finansierats och beväpnats av utländska intressen, inte minst av USA själva.

Nu har dessutom Afghanistan blivit en ny brännpunkt för den islamistiska terrorn i form av IS-soldater från Syrien och Libyen. Precis som den afghanska kvinnorrättsaktivisten Malalai Joya säger i intervjun med henne i förra veckans Proletären:

– Talibanerna tvingar sig på folket genom vapenmakt och med hjälp av sina utländska herrar. Den enda lösningen är om USA, Nato och våra grannländer låter oss vara ifred. [Se vidare [”USA:s ’krig mot terrorn’ har bara närt terroristerna”](#)]

Att USA bär huvudansvaret för den uppkomna situationen är självklart, men svenska politiker ska inte slippa undan sitt ansvar. I riksdagen röstade alla partier, inklusive Vänsterpartiet, för den militära insatsen i Afghanistan.

Vänsterpartiet har därefter ångrat sig, men deras uppslutning kring imperialismen var ingen engångsföreteelse. 2011 röstade V för svenskt deltagande i det folkrättsvidriga Natokriget mot Libyen och 2012 anklagade Vänsterpartiet Carl Bildt för att inte ha en tillräckligt aktivistisk linje mot Syrien.

Afghanistankriget var, precis som alla imperialismens krig, orättfärdigt redan från början. Varje dödad soldat och tolk som nu hotas till livet hade kunnat undvikas om den svenska militären stannat kvar i vårt land. Hur många afghaner som hade levt om svenskarna aldrig åkt till Afghanistan vet vi inte, eftersom Försvarsmakten inte lämnar ut siffror på hur många svenska soldater har dödat.

Nu höjs röster som menar att talibanernas snabba erövring av landet visar att USA:s tillbakadragande var fel och att ockupationen skulle fortsatt. Inget kunde vara mer fel. Om inte tjugo år av krig och ockupation räckt för att kuva den religiösa extremismen eller rått bot på den utbredda fattigdomen, hur många år till hade behövts?

Kommunistiska Partiet har hela tiden varit motståndare till kriget i Afghanistan och den svenska insatsen under Natoflagg. Krigspropagandans ädla motiv var bluff från dag ett. Det går inte att bomba fram demokrati och civilisation. Afghanistans frigörelse kräver mat, utbildning, sjukvård och fred.

Folket måste själva få utveckla och bygga sitt land. De ska ges allt stöd de behöver, det är nödvändigt för ett krigshärjat land som Afghanistan. Men framför allt är vi eniga med Malalai Joya i hennes analys. Ska den afghanska historien upphöra som tragedi måste all utländsk inblandning få ett slut.

Revolution

Afghanistan: USA-imperialismens cyniska förräderi

Hamid Alizadeh

Revolution 17/8 2021

Det längsta kriget i USA:s historia är slut. Det slutade i skam och förnedring för den

amerikanska imperialismen. Tjugo år efter invasionen av Afghanistan har världshistoriens starkaste militära styrka besegrats av ett gäng primitiva, religiösa fundamentalister.

Kabuls fall avslutade den sju dagar långa blixtoffensiv då de talibanska styrkorna tog kontrollen över mer än halva landets yta, inklusive dess största städer. De kontrollerar nu alla landets distrikt.

Det är inte länge sedan USA:s president Joe Biden försäkrade alla om att talibanerna varken skulle inta Kabul eller få kontrollen över landet. Man talade om en överenskommelse med talibanerna om att tillsätta en nationell samlingsregering, och så vidare.

För en månad sedan tillkännagav han självsäkert att det vore ”högst otroligt att Talibanerna skulle kunna köra över alla och ta makten över landet. Vi har försett våra afghanska samarbetspartners med alla verktyg de behöver – jag vill understryka: alla verktyg, all träning, och utrustning som en modern armé har”.

Dessa löften har nu avslöjats som tomt prat. De amerikanska trupperna hade inte ens hunnit lämna landet när talibanerna slog till. Det gick så fort att den redan svaga regeringen i Kabul drabbades av total panik.

Enligt USA skulle den afghanska regimen med dess armé och polis kunna ta över styrningen av landet när USA drog sig tillbaka. Men den regimen sågs inte till någonstans. Den afghanska armén, som påståtts bestå av 300 000 trupper som tränats och utrustats av den amerikanska militären, vittrade bort helt i mötet med illa utrustade islamister som, högt uppskattat, omöjligen kan bestå av mer än 75 000 heltidssoldater.

Under den senaste veckan har kontrasten mellan det tappra frasmakeriet från arméchefer och politiker – som alla lovat att kämpa till slutet – och deras totala oförmåga att göra motstånd när tiden väl var inne. Samma människor som dagen dessförinnan slagit sig för bröstet, lämnade i stad efter stad antingen helt enkelt över makten till talibanerna och lämnade landet – eller bytte sida och ställde sina tjänster till förfogande för den nya regimen.

President Ghani. Foto: Public domain

Den afghanska armén hamnade snabbt i upplösningstillstånd. Stad efter stad hamnade i talibanernas händer när regeringssidans soldater kapitulerade i drivor och lämnade över sina vapen till talibanerna i utbyte mot kontanter.

När talibanerna lämnade Kabul tillkännagav regimen att den skulle förhandla sig till ett fredligt maktskifte som skulle garantera afghaners grundläggande rättigheter. President Ashraf Ghani menade att man fått till stånd en uppgörelse med talibanerna om att man skulle tillsätta en övergångsregering bestående av representanter från båda sidor.

Nyheten om att Ghani hade flytt landet kom dock innan några detaljer om en sådan uppgörelse hann offentliggöras. Ashraf Ghanis korrupta och reaktionära regim kollapsade som ett korthus. Ghani gjorde ett sista TV-framträdande där han talade till nationen och uppmanade dem att kämpa till slutet, innan han snabbt packade sina väskor och flydde i ett privatplan till Tajikistan. Där är han garanterad en bekväm tillvaro i exil, medan Afghanistans befolkning än en gång får utstå talibanskt styre och allt som kommer med det.

Man kan se samma mönster över hela landet. Medan massorna förts bakom ljuset och invaggats i en falsk känsla av trygghet av regimen representanter, har uppgörelser i det fördolda ägt rum mellan representanter från den gamla regimen och talibanerna. Det har spekulerats om ifall USA-imperialisterna mot slutet också deltog i dessa möten, i ett försök att rädda ansiktet genom att få sina trupper ur Kabul utan blodspillan.

Medan Ghani och hans gelikar var fullt upptagna med att rädda sitt eget skinn drog mängder av talibanska krigare in i huvudstaden. De mötte inget motstånd. Nu gör sig de afghanska massorna, som har lidit ofattbart under USA-imperialismen, redo för teokratstyrets återkomst. När trupperna närmade sig Kabul spred sig paniken i huvudstaden.

Medan arbetarna, de fattiga, kvinnorna och alla andra som kommer lida under talibanernas styre lämnades att försöka rädda livet på sig själva, hade de rika fullt upp med att sätta sig själva i säkerhet. Stora delar av Afghanistans toppskikt har flytt landet. Andra har bytt sida och slutit upp bakom talibanerna. Försvarsministern Bismillah Mohammadi har enligt uppgift flytt till Förenade Arabemiraten tillsammans med sina söner. Humayoon Humayoon, tidigare vice talman och nära allierad till Ghani, har tillkännagett att talibanerna utsett honom till polischef i Kabul.

Medan Kabul föll kom rapporter om att en delegation av krigsherrar och affärsmän från landets norra del – den gamla regimen starkaste bas – setts i Pakistan, som är talibanernas främsta ekonomiska stöd. Troligen var syftet med resan att förhandla om sina framtida roller i den nya samhällsordningen. Samtidigt har de fattiga och förtryckta lämnats åt sitt öde.

Trots officiella försäkran om att talibanerna skulle respektera kvinnors rättigheter och ge amnesti åt de som inte motsätter sig deras maktövertagande, cirkulerar rapporter om mord på kvinnor och intellektuella. I Herat skickades under gårdagen kvinnliga studenter hem från universiteten, och kvinnliga bankanställda fick också order att gå hem. Från Kandahar inkom rapporter om att man genomsökte hem i jakt på journalister som arbetat för utländska medier. Denna terror kommer att fortsätta under de kommande dagarna och veckorna, medan talibanerna försöker befästa sin makt.

Talibanernas officiella talespersoner låtsas framför TV-kamerorna som att de blivit ett under av rimlighet. ”Vi är inte som innan”, säger de. ”Vi har lärt oss många läxor.” Men detta är inte trovärdigt för fem öre. Deras syfte är att lugna det ”internationella samfundet” för att minska risken för en militär intervention utifrån.

En utländsk invasion är dock osannolik. Joe Biden har gjort sitt val och det finns ingen återvändo. Hans politiska motståndare har tagit tillfället i akt att attackera honom som

”mannen som förrådde afghanerna”. Han har gjort lönlösa försök att försvara sig genom att hänvisa till att det var hans företrädare, Donald Trump, som tog det ödesdiga beslutet att dra tillbaka de amerikanska trupperna från Afghanistan.

Det svaret kommer inte tillfredsställa någon. Detta faktum förändrar heller ingenting, eftersom varken Republikanerna eller någon annan seriöst föreslår en ny militär intervention. Det är förvisso så att inom loppet av en vecka har antalet amerikanska trupper placerade i Afghanistan ökat från först tusen till tretusen, och därefter från fem- till sextusen.

Men anledningen att man skickar trupper till Kabul är inte för att kämpa mot talibanerna utan för att evakuerade de 20 000 amerikanska medborgare och den amerikanska personal som befinner sig i Kabul. Men till och med detta har visat sig svårt. Under veckan som gått har det blivit tydligt att USA inte kommer göra något för dem som nu drabbas av den talibanska repressionen.

Tusentals afghaner har försökt få tag på ett VISA och lämna landet. För majoriteten har försöken dock varit lönlösa. Sedan i lördags har Kabuls flygplats svämmats över av desperata människor som i sista minuten försöker lämna landet innan talibanerna tar över.

Andra har försökt lämna staden i bil, vilket lett till totala trafikstockningar. Talibanerna har tillkännagett att de tänkt tillåta människor att lämna Kabul, men vart ska de ta sin tillflykt? USA:s antydningar om att talibanerna går att förhandla med har redan visat sig vara en naiv illusion.

Mitt i kaoset och paniken på den internationella flygplatsen försökte tusentals desperata afghaner fly innan USA avslutat sin evakuering av civila och militär. För när alla amerikaner lämnat landet kommer den amerikanska regeringen inte skänka så mycket som en tanke till sina afghanska ”vänner” och ”allierade”. De kommer, genom ett fegt och cyniskt förräderi, lämnas till sina öden.

Det var det här som inte skulle hända. Tanken var att USA skulle lämna Afghanistan under samlade former. Enligt Biden skulle händelserna i Saigon 1975 – den förnedrande flykten som markerade slutet på Vietnamkriget – inte upprepas:

”Talibanerna är inte syd... den nordvietnamesiska armén. De är inte... deras kapacitet är inte jämförbar. Under inga omständigheter kommer man kunna se folk lyftas från taket på en ambassad i... som tillhör USA i Afghanistan. Situationen är inte alls jämförbar”.

Bortsett från att den är det. Till och med scenerna där militärhelikoptrar lyfter människor från den amerikanska ambassaden är som en rekonstruktion av händelserna i Saigon. Om något är situationen ännu värre. Kaoset är sådant att talibanerna kunde gå från distrikt till distrikt utan att stöta på motstånd.

För bara några månader sedan, när Biden tillkännagav att de amerikanska trupperna skulle dras tillbaka från Afghanistan, lovade han att den afghanska regimens överlevnad skulle garanteras. Han skulle förhindra att islamisterna kom till makten igen. Han skulle se till att kvinnors rättigheter försvarades. Även efter att trupperna lämnat landet skulle han på något sätt lyckas med detta. Men i själva verket blev det snabbt tydligt att USA knappt kunde garantera sina egna anställdas trygghet. Än mindre det afghanska folkets.

Inte ens alla som hade den ekonomiska möjligheten att köpa flygbiljetter kunde i själva verket komma med planen. Den amerikanska militären stängde ner Kabuls flygplats för massorna, för att garantera att de skulle lyckas få iväg sina egna plan först. Detta drabbade den lilla gruppen välbärgade och medelklassen i Afghanistan. De allra flesta afghaner har inte ens råd med taxiresan till flygplatsen. För dem finns nu inget att göra utom att vänta och förbereda sig på att uthärda ännu värre umbäranden.

Medan talibanerna tog över huvudstaden samlades stora mängder människor på flygplatsen. I sina desperata försök att lämna landet tog de över landningsbanorna. De visste att de skulle riskera livet bara genom att ses återvända från flygplatsen. De amerikanska styrkorna hjälpte dem inte, utan avlossade skott i luften för att skingra skarorna människor som försökte ta sig ombord på planen. Under måndagen dödades två män av amerikanska soldater, och ytterligare tre föll till sin död då de klamrat sig fast vid undersidan av ett flygplan. Så behandlar USA-imperialismen sina "allierade". De kan användas som kanonmat så länge det passar. När de inte längre behövs, behandlas de som värdelöst skräp.

Hur vann talibanerna?

Bidens administration har varit snabba att uppmäna det afghanska folket att "försvara sig själva". Men sättet han drog tillbaka de amerikanska trupperna tippade över styrkebalansen åt talibanernas fördel. Genom att flera månader i förväg tillkännage ett datum för när USA skulle lämna landet, gav han talibanerna grönt ljus. De fick all tid de behövde för att förbereda sin sista offensiv.

Men förräderiet är mycket djupare än så. Under förhandlingarna i februari gick USA med på alla krav talibanerna ställde, utan någon som helst motprestation. Detta både stärkte moralen hos islamisterna och skickade en tydlig signal till den afghanska armén. USA höll på att dra undan mattan under dess fötter. Detta fick en dominoeffekt när de afghanska militärledarna och politikerna började försöka få till uppgörelser med talibanerna.

Trots flertalet varningar från Pentagon lyckades Biden inte få amerikanerna ur landet tillräckligt fort. Han trodde att det skulle ta flera månader innan konflikten nådde punkten vi nu befinner oss i. Detta har skapat ännu mer kaos, vilket jihadisterna tjänat på. USA har i varje steg överraskats och avslöjat sin egen inkompetens. Detta, i kombination med dess vilja att ge efter för talibanernas krav, har påskyndat den afghanska statsapparatusens och militärens sönderfall.

Foto: public domain

Den afghanska staten var aldrig något annat än en nickedocka för USA-imperialismen. Det

var ett verktyg för den amerikanska ockupationen av Afghanistan – en ockupation som kostat hundratusentals liv och ofattbart lidande för de afghanska massorna. Därför var den en oerhört hatad, repressiv apparat, bestående av reaktionära opportunisterna som utan att blinka sålde ut sitt land för rätt pris. Den bestod av en koalition av teknokrater som tidigare bott utomlands, lokala krigsherrar och befälhavare för vilka regimen och staten inte betydde något annat än en möjlighet att berika sig själva. Under dess styre hade befolkningen, av vilka de flesta lever i djup fattigdom, inte ens tillgång till de mest grundläggande samhällsfunktionerna utan att behöva betala mutor.

Den afghanska armén, som officiellt bestod av 300 000 trupper, var full av ”spöksoldater” – soldater som bara existerar på pappret, som ett sätt att dra in pengar åt befälen och den lokala eliten. I själva verket var den aldrig mer än illa dold täckmantel för USA-imperialismen. När den väl lyckades åstadkomma något sågs den i regel mer som en ockupationsstyrka än en nationell armé. Det är föga förvånande att en så rutten skapelse kollapsade så fort den övergavs av USA-imperialismen.

De afghanska massorna hatar talibanerna. Men ingen har heller något förtroende för den korrupta, USA-backade regimen. Därför var ingen villig att riskera livet för den. I kontrast består de talibanska styrkorna av hårdnackade, fanatiska islamistiska fundamentalister som ser martyrdöden som det mest ärofylla man kan uppnå.

Denna reaktionära rörelse har i årtionden stöttats av finansierats av den pakistanska härskande klassen, som historiskt har velat ha kontrollen över Afghanistan. Under den senare perioden har den dock också erhållit stöd från Iran, Kina och Ryssland, som alla är medvetna om den ökade instabiliteten när USA lämnar regionen.

Detta har hjälpt talibanerna ytterligare. Dessa makter hoppas på att kunna tämja islamisterna genom att erbjuda dem ekonomiska och politiska incitament att hålla sina aktiviteter inom Afghanistans gränser. Men det lär inte vara någon lätt bedrift. Talibanrörelsen är inte en centraliserad rörelse, och den styrs inte heller av logiskt tänkande män som är lätta att kontrollera. USA-imperialismen har en lång erfarenhet som övertygat dem om detta faktum.

Vem kan man lita på?

Den västerländska imperialismens cynism ligger nu för öppen ridå. Samma personer som dag ut och dag in talar om ”västerländska värderingar” som ”demokrati” och ”mänskliga rättigheter” drar sig nu tillbaka från Afghanistan och lämnar sina lokala allierade att be om nåd hos barbarer. Storbritanniens försvarsminister har uttryckt sorg över att ”en del människor inte kommer komma hem” när Storbritannien försöker evakuera sina egna medborgare och en del av de afghaner som samarbetat med dem. Så länge ”att hjälpa människor” betyder att bomba och invadera en fattig nation finns det alltid pengar. Men när det betyder att rädda människors liv genom att hjälpa dem fly en mordisk regim – där går gränsen.

USA-imperialismen och de NATO-styrkor som hjälpte dem, invaderade Afghanistan med löftet om att utrota den islamska fundamentalismen och bygga en modern, demokratisk nation. Tjugo år senare har tusentals miljarder dollar spenderats, hundratusentals liv slösats och en hel generation traumatiserats. Och Afghanistan är inte en centimeter närmre att vara en modern, demokratisk nation. Efter tjugo års härjningar i landet lägger nu dessa ynkryggar benen på ryggen och lämnar det afghanska folket att be om nåd hos talibanska galningar. För detta svek förtjänar de ett evigt hat från de arbetande massorna över hela världen.

De afghanska massorna kan inte lita på dessa makter. Inte heller kan de lita på de härskande klasserna i Kina, Ryssland, Iran eller något annat land som lurar i skuggorna och försöker påverka situationen i Afghanistan. De kan bara lita till sina egna styrkor, som när de organiserats är starkare än någon annan armé. Det har genom landets historia bevisats gång på

gång.

Det afghanska folket har genomlevt de värsta av tider, men gång på gång rest sig. Vi har fullt förtroende för att de ännu en gång kommer att resa sig och rensa sitt land fritt från varje spår av obskurantism, reaktion och imperialism.

Original: [Afghanistan: the cynical betrayal of US imperialism](#)

Översättning: Elsa Rohlén